

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 563/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 2/ [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 3/ [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Tomášom Záhradníkom, advokátom, Kýčerského 5, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní sp. zn. 21D/67/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Michalovce v konaní sp. zn. 21D/67/2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Michalovce v konaní sp. zn. 21D/67/2023 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Okresný súd Michalovce **je povinný** nahradiť sťažovateľom trovy konania **1 573,04 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. augusta 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 21D/67/2023. Žiadajú o priznanie finančného zadost'učinenia každému 2 000 eur a náhrady trov konania.

2. Uznesením č. k. III. ÚS 563/2025-14 z 26. septembra 2025 prijal ústavný súd podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Skutkové východiská

3. Sťažovatelia sú účastníkmi napadnutého konania v dedičskej veci po poručiteľke [REDAKOVANÉ], zomrelej [REDAKOVANÉ], naposledy bytom [REDAKOVANÉ]. Okresný súd uznesením z 2. februára 2023 začal konanie a poveril notárku, aby ako súdny komisár konala a rozhodovala v konaní o dedičstve. Okresný súd uznesením z 15. mája 2023 schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva uzatvorenú ústne do zápisnice o pojednávaní. Právoplatné uznesenie súdu doručila notárka Okresnému úradu Michalovce, katastrálnemu odboru, na vykonanie zápisu vlastníckeho práva sťažovateľov do katastra nehnuteľností záznamom. K zápisu vlastníckeho práva však nedošlo, pretože katastrálny odbor zistil v uznesení chybu v písaní majúcu priamy dopad na jeho spôsobilosť byť záznamovou listinou. Okresný úrad listom zo 16. júna 2023 informoval notárku o potrebe opravy uznesenia v lehote 60 dní, ako aj o prerušení administratívneho konania v zmysle § 41 ods. 2 zákona č. 162/1995 o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov vzhľadom na skôr doručené listiny evidované pod č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Notárka 3. augusta 2023 vydala opravné uznesenie, na ktorom hneď vyznačila doložku právoplatnosti (uznesenie nedoručila účastníkom, pozn.). Opravné uznesenie bolo 2. novembra 2023 elektronicky odoslané okresnému úradu.

III.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia tvrdia, že do podania ústavnej sťažnosti nebolo okresným súdom, resp. súdnym komisárom rozhodnuté o oprave chyby v písaní, a nebol vykonaný ani zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, dĺžka konania o oprave uznesenia nie je závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti dedičského konania. Oprava zrejmych chýb v písaní a počítaní, ako aj iných zrejmych nesprávností je bežnou súčasťou administratívnej činnosti súdov a súdnych komisárov. Úlohou okresného súdu malo byť len zabezpečenie vydania opravného uznesenia. Ide o formálny úkon súdu nevyžadujúci žiadne dokazovanie a náročné právne hodnotenie veci. Sťažovatelia svojím prístupom žiadnym spôsobom negatívne neprispeli k doterajšej dĺžke konania, resp. k pretrvávajúcim zbytočným prieťahom. Pravidelne sa telefonicky domáhali u súdneho komisára opravy uznesenia a bez reakcie ostala aj ich písomná žiadosť zaslaná prostredníctvom právneho zástupcu. Postup okresného súdu je podľa názoru sťažovateľov poznačený nesústredenou a neefektívnou činnosťou pri vyhotovovaní uznesenia, no i jeho následnou absolútnou nečinnosťou. Nesústredenosť a neefektívnosť spočíva vo vydaní rozhodnutia obsahujúceho chybu v písaní, ktorá má priamy dopad na jeho spôsobilosť

byť záznamovou listinou. Napadnuté konanie vo fáze opravy uznesenia prebieha viac ako 2 roky (26 mesiacov), počas ktorých je okresný súd konajúci prostredníctvom súdneho komisára úplne nečinný.

IV.

Vyjadrenie okresného súdu

5. Okresný súd považuje ústavnú sťažnosť za nedôvodnú. Notárka opravným uznesením z 3. augusta 2023 opravila formálnu chybu v uznesení z 15. mája 2023, ktorá spočívala v nesprávnom uvedení poradia poručiťky na LV č. ■■■ k. ú. ■■■■■. Opravné uznesenie kataster prevzal 2. novembra 2023 aj s vyznačením právoplatnosti. Podstata ústavnej sťažnosti spočívala v konštatovaní, že súd nevydal opravné uznesenie viac ako 2 roky a 26 mesiacov a je nečinný. Opravné uznesenie bolo vydané ešte v auguste 2023, notárka však pochybila, ak nedoručila uznesenie dedičom a uviedla aj nesprávne poučenie o opravnom prostriedku. Toto pochybenie však nevykazuje relevantnú súvislosť s tvrdením sťažovateľov o porušení ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Oprava sa netýkala vecnej podstaty dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva, ale iba nesprávneho označenia poradia poručiťky na LV (B1 namiesto B2). Podľa správy katastra zo 16. júna 2023 dedičské rozhodnutie z 15. mája 2023 nezapíše a konanie prerušuje až do ukončenia zápisu listín evidovaných pod č. ■■■■■, ■■■■■ a ■■■■■. Zápisu dedičského rozhodnutia z 15. mája 2023 nebránia dôvody na strane okresného súdu, ale objektívne, príp. subjektívne prekážky na strane okresného úradu, katastrálneho odboru.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

9. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dedičské konania tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať

za právne ani skutkovo zložité. Z obsahu spisu nemožno identifikovať skutkovú zložitost' či právnu náročnosť prerokovávanej veci.

10. Pri hodnotení správania s'ťažovateľov v napadnutom konaní ústavný súd nezistil okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným priesťahom. Na druhej strane je však potrebné poukázať na to, že s'ťažovatelia napriek tomu, že k vykonaniu zápisu uznesenia o dedičstve v katastri nehnuteľností nedošlo počas doby dvoch rokov, aj keď sa, ako to tvrdia, pravidelne telefonicky (a aj písomne) domáhali u súdneho komisára opravy uznesenia, nepodali s'ťažnosť na priesťahy v konaní predsedovi súdu ani s'ťažnosť na poverenú notárku komore. Počas konania si teda dostatočne nehájili svoje práva [*vigilantibus iura* (obdobne pozri aj III. ÚS 382/08 a III. ÚS 254/09, I. ÚS 780/2014, I. ÚS 148/2016)]. Na uvedenú skutočnosť ústavný súd prihliadol pri úvahe o primeranosti finančného zadosťučinenia.

11. Napokon ústavný súd hodnotil postup súdu z hľadiska existencie zbytočných priesťahov v napadnutom konaní a v tejto súvislosti konštatuje, že k priesťahom v napadnutom konaní došlo najmä v dôsledku postupu poverenej notárky, ktorá v auguste 2023 vydala opravné uznesenie, ktoré však nedoručila s'ťažovateľom ako účastníkom dedičského konania. Zo spisu vyplýva, že opravné uznesenie bolo doručené len s'ťažovateľke 3, ktorá si ho osobne prevzala na notárskom úrade (notárka nevedela uviesť, kedy presne, pozn.). Doložka právoplatnosti na opravnom uznesení, ktoré notárka v novembri 2023 doručila okresnému úradu na zápis do katastra, je tak zjavne nesprávna a opravné uznesenie preto nie je spôsobilé na zápis.

12. Obranu okresného súdu, podľa ktorého pochybenie notárky nie je ľudsko-právne významné, pretože oprava sa netýkala vecnej podstaty dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva a zápisu uznesenia o dedičstve bránili iné dôvody na strane katastra (ukončenie zápisu iných listín, ktoré mu boli doručené skôr), ústavný súd neakceptoval. Vychádzal pritom zo stavu napadnutého konania, ktoré ku dňu doručenia ústavnej s'ťažnosti nebolo právoplatne skončené vzhľadom na nedoručenie opravného uznesenia všetkým účastníkom napadnutého konania. Opravné uznesenie aj napriek doložke právoplatnosti preto nie je listinou spôsobilou na zápis. S poukazom na tento záver je bez právneho významu tá skutočnosť, že administratívne konanie, predmetom ktorého je zápis uznesenia o dedičstve, bolo prerušené z dôvodu zápisu iných skôr doručených listín.

13. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

14. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu označených práv s'ťažovateľov, prikázal podľa čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priesťahov (bod 2 výroku tohto nálezu), pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľov právoplatne skončená (z dôvodu nedoručenia opravného uznesenia všetkým účastníkom dedičského konania, pozn.).

15. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

16. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti žiadajú priznať finančné zadosťučinenie každému v sume 2 000 eur vzhľadom na dobu nečinnosti okresného súdu a právnej neistoty sťažovateľov, ktorým je v dôsledku absencie zápisu ich vlastníckeho práva do katastra bránené v riadnom výkone ich vlastníckeho práva.

17. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

18. S poukazom na dĺžku a stav napadnutého konania, berúc do úvahy charakter pochybení poverenej notárky, ako aj pasivitu sťažovateľov v konaní, ktorá neindikovala stav ich právnej neistoty, deklarovanie porušenia práv sťažovateľov predstavuje podľa názoru ústavného súdu dostatočné zavŕšenie poskytnutej ústavnoprávnej ochrany, preto im požadované primerané finančné zadosťučinenie nepriznal a v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

19. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti žiadali priznať náhradu trov konania, trovy konania však nevyčíslili. Ústavný súd preto priznal sťažovateľom (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 573,04 eur, ktoré vyplývajú z obsahu spisu.

20. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Základná sadzba odmeny sa pri zastupovaní druhej a ďalšej osoby znižuje o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky), teda na sumu 185,50 eur. Sťažovateľom vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu). Spolu tak náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby u troch sťažovateľov ($371 \times 2 + 185,50 \times 4 = 1\,484$ eur + režijný paušál $14,84 \times 6 = 89,04$ eur) je 1 573,04 eur.

21. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu